

ТЕМИ

за разработване на курсови работи (реферати)
по дисциплината „Икономика на предприятието“

1. **Предприятието** – основна структурна единица на националното стопанство. Понятие за предприятие, според различни автори и във връзка с различните направления на използването на понятието за предприятие.
2. **Цели** на предприятието – основна и специфични цели по различните функционални направления в предприятието.
3. **Основни функции** и дейности осъществявани в предприятието според предмета на дейност. Връзки и взаимовръзки между основните функции и дейности и значението им за постигане на добри финансови резултати.
4. Същност и значение на **класификацията на предприятията** според различни класификационни критерии и тяхното практически приложение.
5. Особенности на предприятията от сектор ..... (имате възможност да изберете един сектор на националното стопанство) – същност, специфични цели, функции, дейности, организация на работата и др.
6. **Структуроопределящи сектори** на националното стопанство (напр. ХВП, Туризм, Енергетика и др.) – значение според принос за формиране на БВП, БДС, Заетост, равнище на заплащане и др.
7. Специфични особености на **производствената структура** на предприятията от различни сектори на националното стопанство – основни структурни звена, начин на подреденост във времето и пространството.
8. Специфични особености на **организационните структури** на управление на предприятията според тяхната големина, форма на регистрация според ТЗ, секторна принадлежност и др. – предимства и недостатъци, преструктуриране в контекста на икономическите условия и др.
9. **Еднопродуктови и многопродуктови** предприятия – същност и особености, видове, измерители. Паралел на българските предприятия с утвърдени добри практики на международните и транснационалните компании.
10. Сертифициране и **качество на продукцията** на предприятията. Процедура и критерии за оценка на качеството на продукцията на предприятията.
11. **Тотално управление на качеството** в предприятието – същност и особености, българският и чуждестранният опит при прилагане на принципите за тотално управление на качеството.
12. **Стандарти за качество** – БДС, ISO, HACCP и др. Сертифициране на продукцията и значение за повишаване на конкурентоспособността на предприятието.
13. Разработване на **производствена програма** в предприятието, диференциране по номенклатура, асортимент и качество. Количествено и качествено измерване на производствената програма. Примери от практиката.
14. Определяне на **производствения капацитет** на предприятието според влияещите фактори на околната среда (международна среда, макросреда, мезосреда) и потенциала за реализация на инвестиционните намерения (финансов аспект, трудов аспект, времеви аспект и др.).

15. Особености, придобиване, използване и **управление на ресурсите** в предприятията от различни сектори на националното стопанство. Примери от практиката за ресурсната осигуреност и решенията за това в предприятията.

16. Осигуреност на предприятията с **дълготрайни активи** и начина им на ефективно използване във времето и пространството. Специфики на дълготрайните активи в предприятията от различните сектори на националното стопанство (избират се 1-2 сектора).

17. Обращаемост на **краткотрайните активи** в предприятието. Система от показатели за перманентен мониторинг за скоростта и ефикасността на обращаемост. Специфики на краткотрайните активи в предприятията от различните сектори на националното стопанство (избират се 1-2 сектора).

18. Същност и особености на **системата за управление на човешките ресурси** в предприятията. Степен на изграденост на СУЧР според големината и капацитета на предприятията и необходимостта и възможността за аутсорс на конкретни функции.

19. Измерване на **производителността на труда на персонала** по основни негови структурни елементи. Фактори и добри практики (национални и международни) за повишаване на производителността на персонала в предприятията.

20. Същност, особености и структура на **производствения процес** в предприятията от сектор ..... (имате възможност да изберете един сектор на националното стопанство).

21. Иновации и **иновационен процес** в предприятията. Значение на иновациите за повишаване на конкурентоспособността на предприятията. Добри иновационни практики в български и чуждестранни предприятия.

22. **Разработване на нови продукти** в предприятията – същност, особености и етапи от процесна гледна точка. Значение на продуктовото обновяване за осигуряване на растеж на фирмите. Примери от практиката.

23. **Връзка между наука и бизнес** и създаване на благоприятна среда за иновации и стимулиране на спин офф и старт ъп фирми.

24. Инвестиции и **инвестиционен процес** в предприятието. Общ инвестиционен процес и частни инвестиционни процеси – класификация и етапи. Значение на инвестициите за ефективността на предприятията.

25. Разработване и оценка на **инвестиционни проекти** в предприятието. Етапи, показатели за оценка и класиране на взаимноизключващи се и негативно влияещи се проекти.

26. Управление на **портфейл от инвестиционни проекти**. Теория на Марковиц и приложението ѝ в българските бизнес организации.

27. **Финансиране на предприятията** и инвестиционните им намерения със собствен и привлечен капитал. Източници на финансиране – предимства и недостатъци, цена на капитала от съответния източник.

28. **Финансиране на предприятията** по различни грантови схеми на ЕС. Значение на оперативните програми за подпомагане на дейността на предприятията (може да бъде избрана една или няколко оперативни програми, респ. мерки за финансиране).

29. **Участие на българските предприятия** в проекти по програмата на ЕС Хоризонт 2020. Специфика на дейността на предприятията участващи в такива проекти и ефект за развитието им.

30. **Организация на основни и спомагателни процеси** в предприятията в зависимост от секторната им принадлежност и режимността на работа. Съчетаване на операциите, поточна форма на организация и др.

31. **Анализ на бизнес средата на предприятието** – оценка на външната среда, секторната среда и вътрешната среда. PEST, PESTEL, ABC, SWOT анализ. Значение на анализа за правилното дефиниране на целите на предприятието и избор на стратегия.

32. **Опазване на природата и социална отговорност на предприятията** – същност, значение и форми на реализация. Добри практики на местни и чуждестранни предприятия.

33. **Интернационализация на дейността на предприятието.** Определяне на момента за осъществяване на интернационализацията, форми на интернационализация, примери от практиката на компании осъществили интернационализация в даден момент на развитието си.

34. **Жизнен цикъл и растеж на предприятията.** Същност, особености и управленски решения в различните етапи от жизнения цикъл. Възможности и форми за удължаване на жизнения цикъл.

35. **Реорганизация, ликвидация, сливания и придобивания на предприятия.** Необходимост, начин и форми на осъществяване. Примери от практиката (национални и международни).

36. **Оценка на ефективността на дейността на предприятията.** Критерии и показатели за оценка на ефективността на предприятията. Оценка на ефективността на фирма ..... (може да бъде избрана произволна фирма и на база на ГФО да бъде направена оценка на нейната ефективност).

37. **Оценка на финансовото състояние на предприятията.** Критерии и показатели за оценка. Оценка на финансовото състояние на фирма ..... (може да бъде избрана произволна фирма и на база на ГФО да бъде направена оценка на нейното финансово състояние по набор от показатели).

38. **Разработване и оценка на инвестиционен проект в предприятието.** Критерии и показатели за оценка. Оценка на инвестиционен проект за ..... на фирма ..... (може да бъде приложен конкретен пример напр. за инвестиционни проекти кандидатстващи за финансиране по оперативните програми).

39. **Конкурентоспособност на предприятията.** Същност, значение и фактори за конкурентоспособност. Ключови индикатори за оценка на конкурентоспособността на предприятията.

40. **Конкурентоспособност на националните икономики.** Национални и международни индекси за конкурентоспособност. Място на България на световната карта на конкурентоспособността.

Препоръчителна литература за разработване на курсовите работи

1. Ангелова, В. и др. Аграрна икономика, С., УИ”Стопанство”, 2001.
2. Бенев, Б., Мениджмънт на иновациите, С., ИК “БМ”, 1996.

3. Боди, З., А. Кейн, А. Маркъс, Инвестиции, “Натурела”, С., 2000.
4. Борисов, Б. Интелектуалната собственост на индустриалната фирма, УИ”Стопанство”, С., 2005.
5. Георгиев, Ив. Цв. Цветков, Д. Благоев, Мениджмънт на фирмените иновации и инвестиции, С., Издателски комплекс - УНСС, 2013.
6. Георгиев, Ив., Основи на инвестирането, УИ “Стопанство”, С., 1999.
7. Георгиев, Ив., Растежът на фирмата, УИ “Стопанство”, С., 2001.
8. Гуевски, Ил. Програма и методика за оценка на цели предприятия, С., 2001.
9. Дойчинова, Ю. Икономика и управление на фамилното земеделско стопанство, ВАЛДИ, С., 2003.
10. Дончев, Д., М. Велев, Й. Димитров, Бизнес икономика, С., Софтрейд, 2003.
11. Златев, В. Мениджмънт без граници, С., УИ”Стопанство”, 1999
12. Икономика на предприятието, Варна, Издателство на ИУ – Варна, 2001.
13. Иновациите – политика и практика, С., Фондация “Приложни изследвания и комуникации”, 2004.
14. Иновациите (Европейски, национални и регионални политики), С. Фондация “Приложни изследвания и комуникации”, 2008.
15. Колектив, Икономика на предприятието, УИ „Стопанство”, С., 2008.
16. Копланд, Т., В. Антикаров, Реални опции (практическо ръководство), “Класика и Стил”, С., 2002.
17. Мирчев, А., Т. Небл Индустриален мениджмънт, Варна – Рошък, Британика арт, 2002
18. Мутафчиев, Л., Икономика на транспорта, С., УИ”Стопанство”, 1995.
19. Орешарски, П., Анализ и управление на инвестициите, ИК “Люрен”, С., 1997.
20. Основни термини, използвани в учебния процес, Том I Икономика, Издателски комплекс – УНСС, 2011.
21. Петров, М., М. Славова, Иновации и международен бизнес, С., УНСС, 2005.
22. Попов, Г., Д. Макавеева, Икономика на предприятието, С., Мартилен, С., 2005.
23. Попов, Г., Ю. Маринова, Икономика и организация на индустриалната фирма, С., Горекспрес, 2006.
24. Станков, Вл., А. Хаизенхубер, Ю. Цедис и др. Организация и управление на селскостопанското предприятие (агромениджмънт), PSSA, 1997.
25. Стоянов, Д., Стратегически маркетинг, С., УИ “Стопанство”, 1999.
26. Тодоров, К. Стратегическо управление в малките и средни фирми, С., Ciela, 2001.
27. Търговски закон, ИК „Труд и право”
28. Цветков, Цв., Иновации и инвестиции в отбраната, С., Стопанство, 2005.
29. Шмален, Х. Основи и проблеми на икономиката на предприятието, Академично издателство „Ценов”, Свищов, 2000.
30. Chesbrough, H., Open Innovation. The New Imperative for Creating and Profiting from Technology, Harvard Business School Press, Boston, Massachusetts, 2003.
31. Hertz, P., H. Thomas, Risk Analysis and Its Application, N.Y., John Wiley, 1993.
32. Muir, A. E., The Technology Transfer System, Latham Book Publishing, Latham, New York, 1997.
33. Pearce II, J., R. Robinson, Strategic Management. Strategy Formulation and Implementation, IRWIN, 1988.
34. Schneeweis, Christoph, Einfuhrung in die Produktionswirtschaft, 5, Aufl., Berlin, 1993.
35. Tidd, J., J. Bessant, Managing Innovation: Integrating Technological, Market And Organizational Change, John Wiley & Sons, Ltd, 2009.